

PRAWO PRZEDSIĘBIORCÓW

Komentarz

redakcja naukowa Aldona Pietrzak

Michał Boryczka, Bernadeta Kasztelan-Świetlik

Marek Korzeniewski, Adam Kraszewski

Artur Kruszewski, Karolina Krzał, Paweł Kwiatkowski

Michał Stępnia, Magdalena Szeplik, Piotr Tracz

KOMENTARZE

PRAWO PRZEDSIĘBIORCÓW

Komentarz

redakcja naukowa Aldona Pietrzak

Michał Boryczka, Bernadeta Kasztelan-Świetlik

Marek Korzeniewski, Adam Kraszewski

Artur Kruszewski, Karolina Krzał, Paweł Kwiatkowski

Michał Stępiak, Magdalena Szeplik, Piotr Tracz

KOMENTARZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 lutego 2019 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Hanna Kolenkiewicz

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Opracowanie redakcyjne i łamanie
Violet Design Wioletta Kowalska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8160-404-8

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	21
Wstęp	25
Ustawa z dnia 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców	27
[Preambuła]	29
1. Tytuł ustawy	29
2. Preambuła	31
2.1. Uwagi ogólne	31
2.2. Wolność działalności gospodarczej	32
2.3. Społeczna gospodarka rynkowa	33
2.4. Warunki wolnej konkurencji	33
2.5. Pozostałe zasady mające znaczenie dla przedsiębiorców	34
Rozdział 1	
Przepisy ogólne	35
Art. 1. [Zakres ustawy]	35
1. Uwagi ogólne	35
2. Przedmiot regulacji	36
3. Uwagi konstytucyjne	37
Art. 2. [Wolność działalności gospodarczej i równość przedsiębiorców]	38
1. Uwagi ogólne	38
2. Wolność działalności gospodarczej	38

2.1. Istota wolności działalności gospodarczej	38
2.2. Ograniczenia wolności działalności gospodarczej	40
2.3. Zgłoszenie działalności	41
2.4. Działalność regulowana	42
2.5. Zakazy względne	42
2.6. Zakazy bezwzględne	42
2.7. Rzeczywisty zakres wolności działalności gospodarczej	43
3. Równość przedsiębiorców	43
4. Zakres podmiotowy	44
5. Zakres przedmiotowy	46
Art. 3. [Definicja działalności gospodarczej]	46
1. Uwagi ogólne	46
2. Elementy definicji działalności gospodarczej	48
2.1. Zorganizowanie	49
2.2. Zarobkowość	51
2.3. Wykonywanie działalności we własnym imieniu	53
2.4. Ciągłość	56
2.5. Łączne spełnienie przesłanek	58
3. Zastosowanie PKD	58
4. Zastosowanie definicji działalności gospodarczej	59
4.1. Charakter definicji działalności gospodarczej	59
4.2. Przepisy podatkowe	60
4.3. Regulacja Kodeksu cywilnego	63
4.4. Prawo UE	64
5. Problemy szczególne	64
6. Działalność nieewidencjonowana	65
Art. 4. [Definicja przedsiębiorcy]	66
1. Uwagi ogólne	66
2. Kategorie podmiotów	67
2.1. Osoby fizyczne	67
2.2. Osoby prawne	70
2.3. Jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną	71
3. Rodzaj aktywności	73

---

4. Rodzaje przedsiębiorców	73
5. Spółki cywilne	74
6. Osoby zagraniczne	75
7. Status przedsiębiorcy w rozumieniu Prawa przedsiębiorców a wpisy do ewidencji i rejestrów	76
7.1. Wpis do CEIDG	76
7.2. Wpis do rejestru przedsiębiorców KRS	76
8. Definicje przedsiębiorcy w innych aktach	77
8.1. Charakter definicji przedsiębiorcy	77
8.2. Regulacja Kodeksu cywilnego	78
8.3. Pozostałe definicje przedsiębiorcy	78
8.4. Prawo Unii Europejskiej	80
9. Działalność nieewidencjonowana a status przedsiębiorcy	81
Art. 5. [Działalność nieewidencjonowana]	81
1. Przesłanki uznania aktywności za działalność nieewidencjonowaną	82
1.1. Podmiot działalności nieewidencjonowanej	82
1.2. Przesłanka przychodu	84
1.3. Przedmiot działalności nieewidencjonowanej	85
1.4. Brak wcześniejszego wykonywania działalności gospodarczej	85
2. Dobrowolny charakter	86
3. Przekroczenie ustawowego limitu przychodu	87
4. Brak zastosowania do wspólników spółki cywilnej	87
5. Działalność nieewidencjonowana a podatki	88
Art. 6. [Rodzaje działalności gospodarczej wyłączone spod regulacji]	89
1. Wyłączenia	90
2. Odesłanie	91
Art. 7. [Definicje legalne]	91
1. Uwagi wstępne	93
2. Definicje legalne mikroprzedsiębiorcy, małego oraz średniego przedsiębiorcy	93
2.1. Mikroprzedsiębiorca	94
2.2. Mały przedsiębiorca	94

2.3. Średni przedsiębiorca	95
2.4. Możliwe zmiany definicji na poziomie prawa Unii Europejskiej	96
3. Stosowanie definicji legalnych mikroprzedsiębiorcy, małego oraz średniego przedsiębiorcy na gruncie przepisów prawa podatkowego	96
3.1. Podatki dochodowe	97
3.2. Ordynacja podatkowa	98
3.3. Pozostałe ustawy podatkowe	98
Art. 8. [Zasada „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone”]	99
1. Uwagi ogólne	99
2. Kontekst normatywny	100
3. Treść uregulowania	102
Art. 9. [Podstawowe zasady wykonywania działalności gospodarczej]	103
1. Uwagi ogólne	103
2. Zakres regulacji	104
3. Analogie względem art. 17 u.s.d.g.	105
Art. 10. [Domniemanie uczciwości przedsiębiorcy; rozstrzygnięcie wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy]	108
1. Uwagi ogólne	109
2. Zasada domniemanie uczciwości przedsiębiorcy	109
3. Zasada rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy	111
4. Wyłączenia zastosowania zasady rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy	113
Art. 11. [Zasada przyjaznej interpretacji przepisów]	113
1. Uwagi ogólne	114
2. Kontekst normatywny	115
3. Pozostające wątpliwości co do treści normy prawnej	117
Art. 12. [Zasady pogłębiania zaufania, proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania]	118
1. Uwagi wstępne	118
2. Zobowiązanie organu	119
2.1. Obowiązek wzbudzania zaufania	119

2.2. Zasady proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania	121
2.3. Zasada proporcjonalności	122
2.4. Zasada bezstronności	124
2.5. Zasada równego traktowania	126
Art. 13. [Odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych za naruszenie prawa]	127
1. Uwagi ogólne	127
2. Odrębne przepisy regulujące odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych	127
Art. 14. [Zasada pewności prawa]	129
1. Uwagi wstępne	129
2. Utrwalona praktyka rozstrzygania spraw	130
3. Uzasadniona przyczyna odstąpienia	132
4. Zasada pewności prawa – stosowanie przez organy podatkowe	133
4.1. Uwagi ogólne	133
4.2. Ustalenie związania zasadą organów podatkowych	135
4.3. Podsumowanie	139
Art. 15. [Zasada udzielania informacji]	142
1. Założenia ustawodawcy	142
2. Zakres obowiązku informacyjnego	142
3. Konsekwencje prawne dla przedsiębiorcy	143
4. Relacja względem innych obowiązków informacyjnych	144
4.1. Regulacje zawarte w Prawie przedsiębiorców	145
4.2. Obowiązek informacyjny z art. 9 k.p.a.	145
Art. 16. [Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców]	147
1. Uwagi wstępne	147
2. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	148
3. Zakres kompetencji Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców	148

Rozdział 2

Podejmowanie, wykonywanie i zakończenie

działalności gospodarczej	150
Art. 17. [Wpis do rejestru przedsiębiorców lub do CEIDG]	150
1. Uwagi wprowadzające	150
2. Dzień podjęcia działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę	151
Art. 18. [Ulga na start]	153
1. Wprowadzenie	153
2. Uprawnieni do ulgi na start	155
2.1. Osoby prowadzące działalność gospodarczą	155
2.2. Osoby wykonujące uprzednio pracę na rzecz byłego pracodawcy	155
3. Okres obowiązywania ulgi na start	158
4. Podleganie ubezpieczeniom społecznym	160
4.1. Uwagi ogólne	160
4.2. Dobrowolność skorzystania z ulgi	160
4.3. Ubezpieczenie zdrowotne	162
5. Wyłączenie stosowania przepisu do przedsiębiorców będących rolnikami	164
6. Dalsze preferencje – tzw. mały ZUS	164
Art. 19. [Obowiązek rozliczeń za pośrednictwem rachunku płatniczego]	165
1. Uwagi wprowadzające	165
2. Warunki zastosowania obowiązku	166
3. Potrącenie i inne formy regulowania zobowiązań pieniężnych	168
4. Sankcja „podatkowa” za naruszenie art. 19 p.p.	168
5. Inne podobne regulacje	169
Art. 20. [Numer identyfikacji podatkowej NIP]	170
1. Uwagi ogólne	170
2. Identyfikacja w urzędowych rejestrach	172
3. Obowiązek umieszczania NIP	173
4. Obowiązek postępowania się NIP	173
Art. 21. [Odpowiednie oznaczenie towarów wprowadzanych do obrotu na terytorium RP]	174

---

1. Uwagi ogólne	175
2. Zakres podmiotowy	176
3. Oznaczenie towarów	177
3.1. Informacja o pochodzeniu towarów	177
3.2. Informacja umożliwiająca identyfikację towaru	179
4. Stosowanie przepisów szczególnych	180
5. Regulacje dotyczące wyrobów w rozumieniu przepisów ustawy o wyrobach medycznych	180
Art. 22. [Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej]	180
1. Uwagi wprowadzające. Przedsiębiorcy uprawnieni do zawieszenia działalności gospodarczej	181
2. Spółka cywilna	183
Art. 23. [Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę wpisanego do CEIDG]	183
1. Uwagi wprowadzające	184
2. Okres zawieszenia	184
3. Zasady dotyczące obliczania okresu zawieszenia	185
Art. 24. [Wnioskowy tryb zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej; początek okresu zawieszenia; wpis informacji do rejestru przedsiębiorców lub do CEIDG]	185
1. Uwagi wprowadzające	186
2. Początek i koniec okresu zawieszenia przedsiębiorcy wpisanego do CEIDG	187
3. Początek i koniec okresu zawieszenia przedsiębiorcy wpisanego do KRS	189
4. Skutki prawne zawieszenia w przypadku zobowiązań publicznoprawnych	191
Art. 25. [Dozwolone działania przedsiębiorcy w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej]	191
1. Uwagi ogólne	192
2. Okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej	192
3. Katalog czynności	193
4. Odpowiednie zastosowanie przepisu do spółki cywilnej ...	196
Art. 26. [Konsekwencje wykreślenia z CEIDG]	196
1. Uwagi ogólne	197

---

2. Chwila wykreślenia	198
3. Podstawy wykreślenia	198
4. Wykonywanie czynności odpowiadających definicji działalności gospodarczej po wykreśleniu	198

Rozdział 3

Załatwianie spraw z zakresu działalności gospodarczej	200
Art. 27. [Zasada szybkości postępowania]	200
1. Uwagi ogólne	200
2. Orzecznictwo, które powstało na gruncie art. 12 § 1 k.p.a.	202
Art. 28. [Zasada współdziałania organów]	209
Art. 29. [Zakaz żądania przedłożenia dokumentu]	211
1. Uwagi wprowadzające	211
2. Kopia dokumentu	211
3. Dążenie do ujednoczenia dotychczasowej praktyki	212
Art. 30. [Zasada „rozsądnych terminów”]	213
1. Uwagi wstępne	213
2. Podstawy wyznaczenia terminu	214
3. Aspekty praktyczne	216
Art. 31. [Obowiązek przyjęcia pisma lub wniosku niekompletnego]	217
1. Obowiązek przyjęcia pism niekompletnych	217
2. Zakazy nałożone na organ	219
Art. 32. [Potwierdzenie przyjęcia wniosku]	221
1. Obowiązek organu	222
1.1. Uwagi wprowadzające	222
1.2. Porównanie z regulacją Kodeksu postępowania administracyjnego	222
1.3. Obligatoryjne elementy potwierdzenia	223
2. Rozpatrywanie uzupełnionego pisma	223
Art. 33. [Objaśnienia prawne]	224
1. Uwagi wprowadzające	225
2. Objasnienia prawne	226
2.1. Istota objaśnień prawnych	226
2.2. Konsekwencje prawne wydania objaśnienia	227
2.3. Zmiana objaśnień prawnych	228

Art. 34. [Wydanie interpretacji indywidualnej]	229
1. Uwagi wprowadzające	232
2. Wniosek o wydanie interpretacji	232
3. Wydanie interpretacji przez organ	234
3.1. Milcząca zgoda organu	235
4. Publikacja interpretacji	236
5. Interpretacje podatkowe	237
5.1. Instytucja interpretacji podatkowych	237
5.2. Interpretacje ogólne	238
5.3. Interpretacje indywidualne	238
5.4. Wzór wniosku	240
5.5. Termin wydania interpretacji	240
5.6. Opłata	240
5.7. Publikowanie	241
5.8. Funkcja gwarancyjna interpretacji	241
Art. 35. [Związanie wykładnią; utrwalona praktyka interpretacyjna]	242
1. Związanie treścią wydanej interpretacji	243
2. Sytuacja przedsiębiorcy	244
3. Sytuacja organu	244
4. Analogiczne stosowanie regulacji art. 35 p.p.	244
Art. 36. [Punkt Informacji dla Przedsiębiorcy]	245
1. Uwagi wprowadzające	246
2. Odrębne przepisy	246

Rozdział 4

Reglamentacja działalności gospodarczej .....

Art. 37. [Działalność gospodarcza koncesjonowana; organ koncesyjny]	248
1. Uwagi wstępne	249
1.1. Istota koncesji	249
1.2. Historyczna praktyka państwa	249
1.3. Rola systemowa artykułu	250
2. Zakres działalności podlegającej koncesjonowaniu	251
3. Organ koncesyjny	252
3.1. Definicja organu koncesyjnego	252
3.2. Forma prawna koncesji	252

4. Odesłanie do innych przepisów	253
5. Niejednoznaczne oceny	253
Art. 38. [Publikacja informacji o warunkach uzyskania koncesji]	254
1. Zakres podmiotowy	254
2. Zakres przedmiotowy	256
Art. 39. [Odmowa udzielenia koncesji lub ograniczenie zakresu koncesji; czasowe wstrzymanie udzielania koncesji]	258
1. Analogie względem art. 58 u.s.d.g.	258
2. Uznaniowość działania organu koncesyjnego	259
3. Zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa lub obywateli	260
4. Czasowe wstrzymanie udzielania koncesji	262
Art. 40. [Kontrola koncesjonariusza]	263
1. Uwagi wstępne	263
2. Zakres kontroli	264
3. Działania w następstwie stwierdzenia uchybień	264
Art. 41. [Zezwolenie na wykonywanie działalności gospodarczej]	265
1. Uwagi wstępne	265
1.1. Systemowa rola zezwolenia	265
1.2. Definicja zezwolenia	266
2. Zakres działalności wymagający uzyskania zezwolenia	266
3. Odesłanie do innych przepisów	268
Art. 42. [Warunki udzielenia zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej]	268
1. Organ zezwalający	269
2. Obowiązek ciążyący na organach zezwalających	269
Art. 43. [Wpis przedsiębiorcy do rejestru działalności regulowanej; kontrola działalności regulowanej]	271
1. Działalność regulowana	272
2. Wniosek przedsiębiorcy	272
3. Odmowa dokonania wpisu	274
4. Rejestr	276
4.1. Jawność rejestru	276
4.2. Akta rejestrowe	277
5. Kontrola przedsiębiorcy	277

Art. 44. [Zakres czasowy i terytorialny koncesji, zezwolenia lub wpisu do rejestru działalności regulowanej; lista rodzajów działalności gospodarczej wymagających uzyskania koncesji, zezwolenia albo wpisu do rejestru działalności regulowanej]	279
1. Zakres czasowy i terytorialny koncesji, zezwoleń oraz wpisów	279
2. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	280
3. Rozszerzenie katalogu działalności gospodarczej	281
4. Punkt Informacji dla Przedsiębiorcy	282

Rozdział 5

Ograniczenia kontroli działalności gospodarczej	284
Art. 45. [Zasady i tryb kontroli]	284
1. Uwagi wstępne	284
2. Kontrola działalności gospodarczej	285
3. Kontrola podatkowa przedsiębiorcy	288
3.1. Warunki zastosowania przepisów rozdziału 5 Prawa przedsiębiorców do kontroli podatkowej	289
4. Kontrola przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą na rynku finansowym	291
Art. 46. [Odszkodowanie za szkodę poniesioną w związku z czynnościami kontrolnymi wykonywanymi niezgodnie z prawem]	292
1. Prawo do odszkodowania	292
2. Zakaz dowodowy	294
2.1. Uwagi wprowadzające	294
2.2. Zakres postępowań	295
2.3. Dowody objęte zakazem	296
2.4. „Owoce zatrutego drzewa”	296
3. Dowody w postępowaniu podatkowym zebrane z naruszeniem przepisów prawa	298
Art. 47. [Analiza prawdopodobieństwa naruszenia prawa]	300
1. Uwagi ogólne	300
2. Kontrole planowe	301

2.1. Określenie sposobu przeprowadzenia analizy prawdopodobieństwa	301
2.2. Przeprowadzenie analizy prawdopodobieństwa	302
2.3. Sporządzenie planu kontroli	304
3. Kontrole inne niż planowe	304
3.1. Kontrole doraźne	304
3.2. Nadzór nad rynkiem finansowym	305
3.3. Sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych	307
4. Publikacja procedur kontroli	307
Art. 48. [Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli; uprzednie czynności kontrolne]	307
1. Zawiadomienie o kontroli	310
2. Termin wszczęcia kontroli	312
3. Czynności kontrolne związane z pobieraniem próbek i oględzinami	313
4. Wyjątki od obowiązku zawiadomienia o kontroli	316
5. Wybrane orzecznictwo na gruncie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej	322
6. Zawiadomienie podatnika – przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej	327
6.1. Uwagi ogólne	327
6.2. Doręczenie zawiadomienia	328
6.3. Wszczęcie kontroli podatkowej	328
6.4. Brak doręczenia zawiadomienia	329
Art. 49. [Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli]	331
1. Warunki wykonywania czynności kontrolnych	333
1.1. Okazanie legitymacji i doręczenie upoważnienia	333
1.2. Okazanie i doręczenie przedsiębiorcy lub osobie upoważnionej	335
1.3. Czynności kontrolne wykonywane przez pracowników organów kontroli	337
2. Treść upoważnienia	338
3. Wadliwość upoważnienia	344
4. Zmiany w upoważnieniu	348

---

5. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli podatkowej	349
5.1. Podmiot udzielający upoważnienia	349
5.2. Kontrola podatkowa „na legitymację”	350
5.3. Treść upoważnienia do przeprowadzenia kontroli podatkowej	351
Art. 50. [Obecność przedsiębiorcy lub jego przedstawiciela podczas wykonywania czynności kontrolnych]	353
1. Obecność kontrolowanego przedsiębiorcy	354
2. Wskazanie osoby upoważnionej	355
3. Wyjątki	357
4. Nieobecność przedsiębiorcy lub osoby upoważnionej a prowadzenie czynności kontrolnych	358
5. Kontrola podatkowa	362
Art. 51. [Miejsce przeprowadzania kontroli]	363
1. Miejsce przeprowadzenia kontroli	363
2. Czas przeprowadzenia kontroli	366
3. Naruszenie art. 51 ust. 2 i 3 p.p.	368
Art. 52. [Sposób wykonywania czynności kontrolnych]	368
Art. 53. [Protokół kontroli]	371
1. Uwagi ogólne	371
2. Elementy protokołu kontroli	372
3. Protokół kontroli podatkowej przedsiębiorcy – treść i forma	377
4. Protokół kontroli podatkowej przedsiębiorcy – wybrane zagadnienia praktyczne	378
Art. 54. [Prowadzenie więcej niż jednej kontroli]	380
1. Uwagi ogólne	381
2. Wyjątki od zasady	382
3. Stosowanie zasady w przypadku wielości zakładów	385
4. Obowiązek odstąpienia od kontroli	386
5. Orzecznictwo – na gruncie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej	387
Art. 55. [Czas trwania kontroli]	389
1. Czas trwania kontroli	391
2. Wyjątki	397

---

3. Przedłużenie czasu trwania kontroli	398
4. Kontrola powtórna	401
5. Wybrane orzecznictwo w świetle ustawy o swobodzie działalności gospodarczej	402
Art. 56. [Przerwanie kontroli]	407
1. Uprawnienie organu do przerwania kontroli	407
2. Czas przerwy i uzasadnienie	409
3. Protokół kontroli	410
4. Przeprowadzenie kontroli przez inny organ	411
Art. 57. [Książka kontroli]	411
1. Książka kontroli	412
2. Zawartość książki kontroli	413
3. Okazanie książki kontroli	415
4. Sankcje związane z naruszeniem zobowiązań dotyczących książki kontroli	417
Art. 58. [Wyłączenie możliwości przeprowadzenia ponownej kontroli przez ten sam organ]	418
Art. 59. [Sprzeciw przedsiębiorcy; skarga na przewlekłe prowadzenie kontroli]	421
1. Uwagi ogólne	423
2. Przesłanki wniesienia sprzeciwu	424
3. Skutki wniesienia sprzeciwu	427
4. Procedura wniesienia sprzeciwu	428
5. Możliwość zabezpieczenia dowodów przez organ	434
6. Skarga do sądu administracyjnego	435
Art. 60. [Nakaz wstrzymania wykonywania działalności gospodarczej]	439
1. Uwagi ogólne	440
2. Obowiązki organów samorządu terytorialnego	441
3. Naruszenie przepisów ustawy i stan zagrożenia	442
4. Uprawnienia organów samorządu terytorialnego	446
5. Natychmiastowe wykonanie decyzji	449
Art. 61. [Wyłączenie stosowania przepisów o prowadzeniu więcej niż jednej kontroli oraz o czasie trwania kontroli w przypadku wybranych rodzajów działalności]	452
1. Uwagi ogólne	452

---

2. Wyłączenia	453
3. Ograniczenie zasady w zakresie przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą na rynku finansowym	455
Art. 62. [Wyłączenie stosowania wybranych przepisów o kontroli]	456
1. Wyłączenia w zakresie określonych rodzajów działalności	457
2. Nadzór weterynaryjny	458
Art. 63. [Wyłączenie stosowania wybranych przepisów o kontroli]	458
1. Wyłączenia w zakresie działalności leczniczej	459
2. Wyłączenia dotyczące innych działalności	461
Art. 64. [Wyłączenie stosowania wybranych przepisów o kontroli w przypadku kontroli wszczętej na wniosek przedsiębiorcy oraz kontroli w zakresie realizacji programów polityki spójności]	462
Art. 65. [Wyłączenie stosowania przepisów w przypadku kontroli na podstawie przepisów Prawa atomowego, kontroli celno-skarbowej oraz kontroli w zakresie gospodarki odpadami]	463
1. Uwagi ogólne	463
2. Kontrola celno-skarbowa	464

Rozdział 6

Zasady opracowywania projektów aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego oraz oceny

ich funkcjonowania	468
Uwagi wprowadzające	468
Art. 66. [Oceny i analizy wykonywane przed rozpoczęciem prac nad opracowaniem projektu aktu normatywnego]	473
1. Zakres podmiotowy normy prawnej	474
2. Zakres obowiązków ciążyący na podmiotach posiadających inicjatywę ustawodawczą	474
Art. 67. [Zasady proporcjonalności i adekwatności projektowanych rozwiązań]	477

Art. 68. [Ograniczanie obowiązków administracyjnych wobec mikro-, małych i średnich przedsiębiorców]	478
Art. 69. [Wniosek Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców o przygotowanie oceny funkcjonowania aktu normatywnego]	480
Art. 70. [Bieżący przegląd funkcjonowania aktów normatywnych]	482
Art. 71. [Wyłączenie stosowania przepisów do wykonywania inicjatywy ustawodawczej przez obywateli]	483
Rozdział 7	
Przepis końcowy	485
Art. 72. [Wejście w życie]	485
1. Data wejścia w życie ustawy	485
2. Wyjątek przewidziany przez ustawodawcę	486
Bibliografia	489
Autorzy	495

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- k.c.,
Kodeks cywilny** – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.)
- k.k.** – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.)
- k.k.s.** – ustawa z 10.09.1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2018 r. poz. 1958 ze zm.)
- Konstytucja** – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. poz. 483 ze zm.)
- k.p.a.** – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.)
- k.s.h.** – ustawa z 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1577 ze zm.)
- k.w.** – ustawa z 20.05.1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2018 r. poz. 618 ze zm.)
- o.p.** – ustawa z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.)
- p.d.g.** – ustawa z 19.11.1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. poz. 1178 ze zm.) – akt uchylony
- p.p., Prawo przedsiębiorców** – ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. poz. 646 ze zm.)
- p.p.s.a.** – ustawa z 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2018 r. poz. 1302 ze zm.)

- TFUE** – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana, Dz.Ur. UE C 202 z 2016 r., s. 47)
- u.o.k.i.k.** – ustawa z 16.02.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2018 r. poz. 798 ze zm.)
- u.r.m.s.p.** – ustawa z 6.03.2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz.U. poz. 648)
- u.s.d.g.** – ustawa z 2.07.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2168 ze zm.)
– akt uchylony
- ustawa o CEIDG** – ustawa z 6.03.2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz.U. poz. 647 ze zm.)
- ustawa o KAS** – ustawa z 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 508 ze zm.)
- ustawa o KRS** – ustawa z 20.08.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 986 ze zm.)
- ustawa o PIT** – ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1509 ze zm.)
- ustawa o VAT** – ustawa z 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2018 r. poz. 2174 ze zm.)
- u.z.n.k.** – ustawa z 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2018 r. poz. 419 ze zm.)
- u.z.u.p.z.** – ustawa z 6.03.2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 649 ze zm.)
- z.t.p.** – rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 20.06.2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283)

Czasopisma, publikatory

- Dz.Urz. UE** – Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
- MoP** – Monitor Podatkowy
- M. Prawn.** – Monitor Prawniczy
- ONSA** – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego

ONSAiWSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
PiP	– Państwo i Prawo
PiZS	– Praca i Zabezpieczenie Społeczne
POP	– Przegląd Orzecznictwa Podatkowego
PP	– Przegląd Podatkowy
PPH	– Przegląd Prawa Handlowego
PPP	– Przegląd Prawa Podatkowego
PS	– Przegląd Sądowy
PUG	– Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
RPEiS	– Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
ZNSA	– Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

Inne

CEIDG	– Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
CRP KEP	– Centralny Rejestr Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników
KRS	– Krajowy Rejestr Sądowy
NIP	– numer identyfikacji podatkowej
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności
SA	– sąd apelacyjny
SOKiK	– Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
TK	– Trybunał Konstytucyjny
TS	– Trybunał Sprawiedliwości
UOKiK	– Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny
ZUS	– Zakład Ubezpieczeń Społecznych

WSTĘP

W grudniu 1988 r. została uchwalona ustawa o działalności gospodarczej (ustawa z 23.12.1988 r. o działalności gospodarczej, Dz.U. Nr 41, poz. 324), której art. 1 stanowił, iż podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej jest wolne i dozwolone każdemu na równych prawach, z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa.

Prawie 30 lat później w marcu 2018 r. zostało uchwalone Prawo przedsiębiorców (ustawa z 6.03. 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, Dz.U. poz. 646), który w art. 2 stanowi, że podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach.

Obu aktom towarzyszyły wielkie oczekiwania. W końcu lat 80. ubiegłego wieku na nowo definiowano działalność gospodarczą, nie tę wykonywaną przez przedsiębiorstwa państwowe czy spółdzielnie, ale przez „podmioty gospodarcze” – osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Przez kolejne lata zasady prowadzenia działalności gospodarczej sformułowane w ustawie o działalności gospodarczej ewoluowały, zarówno w praktyce, jak i w teorii. Kolejne regulacje w ramach publicznego prawa gospodarczego utrwalały zasady, takie jak np. wolność działalności gospodarczej na równych prawach czy „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone”.

Zapowiedzi towarzyszące pracom nad Prawem przedsiębiorców sugerowały zmiany w przepisach regulujących podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej. Wagę aktu podkreślało nadanie

mu tytułu „Prawo przedsiębiorców”. W kilka miesięcy po wejściu w życie trudno ocenić, czy akt prawny spełnił pokładane w nim nadzieje. Jednak należy podkreślić fakt powielenia dużej części dotychczasowych rozwiązań, konsekwentnego akcentowania zasad mających znaczenie dla przedsiębiorców, niewprowadzania rewolucyjnych zmian.

Niniejszy komentarz stanowi dzieło zbiorowe, opracowane przez praktyków na co dzień zajmujących się pomocą prawną przedsiębiorcom. Zamiarem autorów było przedstawienie przede wszystkim praktycznych aspektów omawianego aktu, odniesienie się do elementów mających znaczenie w codziennym stosowaniu przepisów Prawa przedsiębiorców.

Komentarz został sporządzony według stanu prawnego na 1.02.2019 r.

USTAWA

z dnia 6.03.2018 r.

Prawo przedsiębiorców¹

(Dz.U. poz. 646; zm.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1479, poz. 1629, poz. 1633, poz. 2212)

---

¹ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym (Dz.Úrz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

[Preambuła]

Kierując się konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej, a także innymi zasadami konstytucyjnymi mającymi znaczenie dla przedsiębiorców i wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, w tym zasadami praworządności, pewności prawa, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju, uznając, że ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu społecznego, dążąc do zagwarantowania praw przedsiębiorców oraz uwzględniając potrzebę zapewnienia ciągłego rozwoju działalności gospodarczej w warunkach wolnej konkurencji, uchwala się, co następuje:

1. Tytuł ustawy

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej² w art. 87 ust. 1 wskazuje, że źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. W powyższym kontekście Prawo przedsiębiorców jest ustawą. Nadanie aktowi prawnemu określonej nazwy może stanowić istotny wyznacznik w procesie stosowania prawa. Należy zauważyć, że zgodnie z § 19 Załącznika do rozporządzenia w sprawie zasad techniki

² Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. poz. 483 ze zm.) – dalej Konstytucja.

prawodawczej³ określenie przedmiotu ustawy może być rzeczowe – rozpoczynające się od wyrazów „Kodeks”, „Prawo” albo „Ordynacja”, pisanych wielką literą, w przypadku gdy ustawa wyczerpująco reguluje obszerną dziedzinę spraw. Przyjmuje się przy tym, że w odróżnieniu od „Kodeksu”, którego rolą jest stworzenie koherentnej i – w miarę możliwości – zupełnej oraz trwałej regulacji w danej dziedzinie prawa⁴, nadanie ustawie nazwy „Prawo” jest właściwe, gdy dana ustawa w sposób wyczerpujący reguluje obszerną dziedzinę spraw, ale czyni to za pomocą przepisów należących do różnych dziedzin prawa⁵. Tym samym nadanie ustawie tytułu „Prawo przedsiębiorców” nakazuje przyjąć, że ustawodawca w sposób szczególny pragnął podkreślić wagę aktu normatywnego w systemie prawa. Powyższe znajduje potwierdzenie w uzasadnieniu do projektu Prawa przedsiębiorców, gdzie wprost zostało wskazane, iż „projekt ustawy – Prawo przedsiębiorców jawi się jako akt prawny, który ma w sposób spójny, całościowy i konsekwentny uregulować w Polsce ogólne zasady oraz reguły podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej”⁶. Posłużenie się dla oznaczenia Prawa przedsiębiorców nazwą „Prawo” stanowi istotną zmianę jakościową w porównaniu do dotychczas regulującej obszar prowadzenia działalności gospodarczej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej⁷. Zmiana ta może wywierać wpływ na tworzenie i interpretację innych aktów prawnych. Zgodnie bowiem z § 9 Załącznika do z.t.p. w ustawie należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, w szczególności w ustawie określanej jako „kodeks” lub „prawo”. Dodatkowo zgodnie z § 148 Załącznika do z.t.p., jeżeli w ustawie zachodzi wyjątkowo potrzeba odstąpienia od znaczenia danego określenia

³ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 20.06.2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283) – dalej z.t.p.

⁴ Orzeczenie TK z 18.10.1994 r., K 2/94, LEX nr 25215.

⁵ G. Wierczyński, *Komentarz do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”* [w:] *Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz*, red. G. Wierczyński, Warszawa 2016, § 19 Załącznika.

⁶ Rządowy projekt ustawy – Prawo przedsiębiorców, VIII kadencja, druk sejm. nr 2051, <http://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/9E761CF9B6B03CBCC12581E10059DD88/%24File/2051.pdf>, dostęp: 29.06.2018 r., s. 40.

⁷ Ustawa z 2.07.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2168) – dalej u.s.d.g.

ustalonego w ustawie określanej jako „kodeks” lub „prawo” lub innej ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, wyraźnie podaje się inne znaczenie tego określenia i zakres jego odniesienia, używając zwrotu: „w rozumieniu niniejszej ustawy określenie ... oznacza ...” albo zwrotu: „ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o ..., należy przez to rozumieć ...”. Prawo przedsiębiorców powinno być zatem brane pod uwagę przy konstruowaniu i interpretowaniu siatki terminologicznej stosowanej w innych aktach prawnych. Oczekiwać należy, iż niektóre pojęcia zdefiniowane w Prawie przedsiębiorców będą stanowić pojęcia modelowe dla systemu prawa. W szczególności zaś kluczowego znaczenia nabierają: definicja działalności gospodarczej (art. 3), definicja przedsiębiorcy (art. 4) oraz inne definicje legalne (art. 7).

Na uwagę zasługuje podmiotowy charakter tytułu ustawy, który odnosi się bezpośrednio do przedsiębiorców, nie zaś do prowadzonej przez nich działalności, jak to miało miejsce w przypadku ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Jak podkreślał ustawodawca w projekcie Prawa przedsiębiorców, tego rodzaju podmiotowe zorientowanie tytułu ustawy, wyraźnie identyfikujące konkretną grupę podmiotów prawa jako adresatów ustawy, ma znaczenie zarówno symboliczne, jak i praktyczne (centralną postacią regulacji jest właśnie przedsiębiorca, jego prawa i obowiązki).

2. Preambuła

2.1. Uwagi ogólne

Zawarta w Prawie przedsiębiorców preambuła stanowi uroczysty wstęp do ustawy oraz określa wartości i cele, jakimi kierował się ustawodawca. Sama w sobie preambuła nie rodzi skutków prawnych dla adresatów ustawy, ale ukierunkowuje interpretację i sposób jej stosowania⁸. Ustawodawca przyjął, że utworzenie odpowiednich warunków do działalności przedsiębiorców może przyczynić się do rozwoju gospodarki i wzrostu dobrobytu społecznego, a zatem może mieć pozytywny skutek dla ogółu społeczeństwa i tym samym stanowi wartość pożądaną.

---

⁸ Por. wyrok TK z 11.05.2007 r., K 2/07, OTK-A 2007/5, poz. 48.

Aldona Pietrzak – radca prawny, wspólnik Kancelarii GESSEL, mediator; specjalizuje się w prawie spółek oraz w zakresie publicznego obrotu papierami wartościowymi; zajmuje się przygotowaniem analiz prawnych przedsiębiorstw; bierze udział w przygotowaniu opinii prawnych i projektów dokumentów związanych z porozumieniami wspólników, doradztwie przy nabywaniu i zbywaniu znacznych pakietów akcji, opracowywaniu programów opcji menedżerskich w spółkach, w tym w spółkach publicznych.

Komentarz stanowi pogłębioną analizę przepisów Prawa przedsiębiorców – ustawy stanowiącej największą część pakietu ustaw „Konstytucji Biznesu”. Zarówno materia ustawy, jak i zawartość komentarza poświęcona została prawom i obowiązkom przedsiębiorcy w kontakcie z organami państwa. Autorzy wskazują, jak dokładnie zmieniła się sytuacja prawna przedsiębiorców pod reżimem nowej ustawy.

W publikacji omówiono m.in. zagadnienia takie jak:

- prawa i obowiązki, które zostały nałożone na przedsiębiorcę w kontakcie z organami państwa,
- zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej,
- tzw. ulga na start,
- wydanie interpretacji indywidualnej,
- zasady prowadzenia koncesjonowanej działalności gospodarczej,
- odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych za naruszenie prawa,
- ograniczenia kontroli działalności gospodarczej (w tym zwłaszcza problemy związane z: wszczęciem kontroli, upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli i czasem jej trwania, sprzeciwem przedsiębiorcy oraz nakazem wstrzymania wykonywania działalności gospodarczej).

Publikacja jest przeznaczona dla adwokatów, radców prawnych oraz doradców podatkowych. Zainteresuje również pracowników administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorców i studentów.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8160-404-8

